Wpisany przez GK
środa, 01 lutego 2012 13:16



Zastanawiając się nad rozwojem materialnym Polski i analizując ten problem warto sobie postawić pytanie, czy Polska w ogóle kiedykolwiek była silna gospodarczo i dobrze zarządzana oraz czy podstawy materialne naszego państwa były osadzone na solidnym gruncie? Jak określić i jak należy rozumieć termin silne gospodarczo państwo? Cechami bogatego państwa są stan skarbu królewskiego (w późniejszych okresach skarbu państwa), rozwój infrastruktury, stabilność polityczna, jakość prawa, pozycja względem czołówki światowej, potencjał demograficzny... itd. Podkreślić należy wyraźnie, że militarne zwycięstwa Polski często powodowały duże straty materialne i właściwie nie zawsze okres zwycięstw równał się okresowi dobrego stanu gospodarczego państwa. W naszych dziejach zbyt rzadko krytycznie się pisało o historii gospodarki, o złym zarządzaniu.



Zastanawiając się nad rozwojem materialnym Polski i analizując ten problem warto sobie postawić pytanie, czy Polska w ogóle kiedykolwiek była silna gospodarczo i dobrze zarządzana oraz czy podstawy materialne naszego państwa były osadzone na solidnym gruncie? Jak określić i jak należy rozumieć termin silne gospodarczo państwo? Cechami bogatego państwa są stan skarbu królewskiego (w późniejszych okresach skarbu państwa), rozwój infrastruktury, stabilność polityczna, jakość prawa, pozycja względem czołówki światowej, potencjał demograficzny... itd. Podkreślić należy wyraźnie, że militarne zwycięstwa Polski często powodowały duże straty materialne i właściwie nie zawsze okres zwycięstw równał się okresowi dobrego stanu gospodarczego państwa. W naszych dziejach zbyt rzadko krytycznie się pisało o

historii gospodarki, o złym zarządzaniu.

Przyjrzyjmy się początkom naszej państwowości. Zanim Mieszko przyjął chrzest, jego ojciec musiał się wybić ponad przeciętność związków plemiennych. W początkach X w. najsilniej rozwiniętym obszarem dzisiejszej Polski była Małopolska, schrystianizowana około połowy IX w. i obracająca się na obrzeżach państwowości Państwa Wielkomorawskiego, później Czeskiego. Mniej więcej w 920 r. prawdopodobnie to ojciec Mieszka opanował obszar wykraczający poza standardowe władztwo wspólnoty plemiennej. Swemu synowi przekazał już Wielkopolskę, Kujawy i środkowe Mazowsze. Mieszko przyłączył do państwa Pomorze, Małopolskę i Śląsk, ustalając tym samym zarys granic Polski. Wprowadził także swoją monetę, choć był to krok bardziej propagandowy niż polityczny, ponieważ w tym okresie płatności dokonywano jeszcze drogą prostej wymiany.



Ziemomysł poczynił krok od wspólnoty plemiennej do niezależnego od niej władcy, Mieszko od lokalnego księcia do chrześcijańskiego księcia państwa o powierzchni około ćwierć miliona km^2 i miliona mieszkańców. Zorganizował pierwszą chrześcijańską administrację państwową, ściągał podatki, głównie w srebrze i produktach naturalnych. Państwo Mieszka było gospodarczą peryferią Europy, ale jak na swoje możliwości przytomnie zarządzaną. Obszar państwa podzielony był na około 100 terenów grodowych, stąd można przyjąć, że przeciętny teren grodowy wynosił około 2500 km
2
i około 10-15 tys. mieszkańców. Zarządzał nim w imieniu księcia tzw. kasztelan. W komorze grodowej przechowywano zyski kasztelanii, szły one dla księcia, po odliczeniu 1/10 dla lokalnego biskupa i 1/3 dla lokalnego kasztelana. Ze wspomnianych podatków książę utrzymywał głównie swoją drużynę. Innymi źródłami utrzymania były eksport pojmanych jeńców na niewolników na Bliski Wschód, eksport ryb, soli (kopalnie na Kujawach i w Kołobrzegu), złota i srebra z Małopolski i Śląska.

Wadą Polski tego okresu była niska wydajność upraw – z każdego wysianego ziarna uzyskiwano dwa ziarna w plonach (w Niemczech około 4) – oraz niska gęstość zaludnienia około 4-5 osób na km^2 (w Niemczech około 10 osób na km^2).


Das Schloss











[redacted] wiele wątków